

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katal. školskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enoslopnih petstovrsto za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Boj proti vladi.

Neprestano preziranje naših gospodarskih in narodnih zahtev je vzrok trajne nezadovoljnosti nasproti dunajskim vladam. Ta nezadovoljnost se je proti vladi Bienenrothovi samo povečala, ker si je upal privzeti v svoj kabinet dva zagrizena nasprotnika Slovencev, grofa Stürgkha in graškega odvetnika Hohenburgerja. Postavil jih je za naučnega in pravosodnega ministra, torej na mesta, kjer se lahko nam Slovence največ škodi. In res so pokazala že imenovanja za šole kakor za pravosodje, da se Slovenci s sovražno roko odpravljajo, njih mesta pa dobivajo našega jezika nezmožni tuji.

Treba je bilo torej, da se tudi slovenski poslanci odločeno postavijo v bran za pravice svojega slovenskega naroda in začnejo odločen boj proti sedanjim vladam. To so naši poslanci tudi storili. In ko so videli, da je sedanja vlada tudi v gospodarskem oziru za Slovence škodljiva, ker se ni sramovala izročiti bosanskih kmetov ogrskim oderuhom in ker je hotela naše živinorejce kratkomalo s trgovinskimi pogodbami izdati za doba šest let, tedaj ni bil na mestu več samo odločen boj, ampak brezobziren boj proti Bienenrothovemu kabinetu. Naši poslanci so začeli z obstrukcijo.

V torek, dne 17. t. m. so Poljaki sklicali načelnike državnoborskih klubov k posvetovanju o nadaljnjem delovanju v državnem zboru. Poljaki in Nemci so zahtevali, da se Slovenci in Čehi brezpogojno udajo. Toda ker Slovenci in Čehi niso popolnoma nič zakrivil, zato se tudi niso mogli udati in položiti svojega bejnega orožja. Vlada je kriva vsega in z njo naj obračunajo Nemci in Poljaki. Toda tega nočejo, ker služi sedanja vlada njihovim koristim.

Boj proti vladi se bo torej nadaljeval. Slovensko ljudstvo se veseli, da ima tako odločne in sposobne poslance, ki si upajo enkrat tudi vladi pokazati nevoljo Slovencev proti načinu, kako se z našim kmečkim narodom postopa. Zato jih bo tudi podpiralo v boju do skrajnosti. Ploji, Ježovniki in Robleki pa s svojim postopanjem več koristijo vladi, nego svojim tovarišem, zato jih slovensko ljudstvo obsoja, in ako pride do volitev, jim bo pokazalo svojo nevoljo z volilnimi listki.

Politični ogled.

— **Položaj.** Nemci in Poljaki so hoteli vedeti, kaj bi storili Slovenci in Čehi, ako se skliče meseca septembra za par dni državni zbor. Socialni demokrati so to kratko zasedanje podpirali, ker so hoteli priti zopet do dijet. Toda slovenski in češki poslanci so rekli, da zasedanja, ki bi samo služila za dobivanje dijet, ne potrebujejo, in da zahtevajo, naj se rajši tako septembra skličejo deželni zbori. Nemci bi radi tudi vedeli, ali bodo naši in češki poslanci nadaljevali z obstrukcijo, ko se skliče zopet državni zbor. Naši poslanci pa so rekli, da bodo najodločneje nasprotovali Bienenrothovi vladi, toda tega pa Nemcem ne povedo, ali z obstrukcijo ali brez obstrukcije. Nemci in Poljaki so brez uspeha in z dolgimi nosovi morali domov.

— **Špansko.** Španski ministrski svet je sklenil, da odstopi. Sledi mu vojaška vlada.

— **Maroko.** Kabili so poleg 27. julija izgubili največ ljudi 11. t. m. španska baterija je razstrelila hišo v Gurugorovu, ki so jo zasedli Mavri, kakor tudi nek nasip, ki so ga zasedli Mavri. Nasprotniki so imeli velike izgube. — Dne 13. t. m. so Mavri ponovno streljali na trdnjavo. Ponoči so se še bolj približali trdnjavi. Španska artiljerija jih je prisilila, da so se umaknili. Mavri so zažgali velike ognje, da so boljše videli streljati. Proti ponoči so prekinili napad. — Vjetih je do 300 Špancev. Kabili z njimi prav lepo postopajo. — V Melillo odrinejo vse španske vojne ladje.

— **Črna gora.** Črnogorci so postali zopet zadržani čez zelo bojevit. Nedavno smo poročali, da jim je poslal ruski car lepo darilo. Dobili so šest 26 cm havbic, štiri 12 cm oblegovalne topove, vse izločeno rusko orožje, 24 poljskih, 18 gorskih in 50 hitrostrelnih topov, več tisoč pušk, veliko streljiva in nekaj šotornjev. To carjevo darilo je spravilo Črnogorce popolnoma iz ravnotežja. Priredili so več pojedini, na katerih so hujskali proti Avstro-Ogrski. Z nekim ruskim generalom se tudi ogledali mejo. Črnogorski vojni minister je izjavil, da je vojna z Avstro-Ogrsko neizogibna in da bodo kaznovali Črnogorce Avstro-Ogrske vsaj najkasneje čez osem mesecev. — Črnogorci najbrž ne bodo prej mirovali, da si bodo enkrat pošteno opekli prste.

— **Perzija.** Kakor vse kaže, bo v Perziji vzburla zopet revolucija. Nomadski rodovi na jugu se se upli in nočejo priznati novega šaha. Prodirati nameravajo proti Teheranu. Brat odstavljenega šaha se je povrnil v Perzijo.

in zbira ondi svoje privržence. Novi šah je v veliki stiski. Hotel je že pobegniti in se odpovedati prestolu.

— **Turčija.** Turški ministrski svet je izjavil, da z grško spomenico glede Krete ni zadovoljen, vendar pa turškega poslanika iz Aten ne bo odpoklical.

Mala politična naznanila.

Dne 12. avgusta: Vsi češki listi pozivljajo sprito dunajskih demonstracij proti Čehom na bojkot proti Dunaju in dunajskim trgovcem. — V Baru je črnogorski vojni minister v govoru ostro napadal Avstrijo in obljubljal vojsko. — Koncem avgusta se sestane v Livadiji ruski car in turški sultan. Udeleži se ga tudi ruski ministrski predsednik Stolypin. — V južni Ameriki je položaj skrajno napet. Bolivija se pripravlja na vojsko.

Dne 13. avgusta: Češka družba so sklenila, prirediti pogoste izlete na Dunaj, da se okrepi odnosi češki živeli. — Ruski vojak na meji so streljali na nemški zrakoplov. Tri ljudi so ubili, enega pa ranili. — Cesar Franc Jožef I. obišče 31. avgusta vrttembergškega kralja. V friedrichshafenskem gradiču bo sijajen vojaški sprejem. — Češki list „Hlas“ poroča, da se češki katoličani ne udeležijo letošnjega dunajskega katoliškega shoda. — Turška vlada je sklenila, da naseli bosensko-hercegovske mohamedanske izseljence v Anatoliji. Izselilo se je že veliko mohamedanskih rodbin.

Dne 14. avgusta: Cesarjev načrt. Cesar zasliši v avdijenci: dr. Wekerla, Bienenroth, pariškega poslanika grofa Khevenhüllerja. V Inmost odpotuje 28. t. m., 30. se pada v Bregence, 31. se vozi po Bodenskem jezeru, si ogleda Zeppelinov zrakoplov in obišče vrttembergškega kralja. Iz Bregence odpotuje cesar 31. avgusta. — Pruski vojni minister Einem je odstopil. Vojni minister je postal pehotni general pl. Heeringen. — Trdi se, da proglasi 30. t. m. srbski kralj prince Jurija zopet za prestolonaslednika. — Jeseni odpotuje odposlaništvo turških poslancev v Berlin, na Dunaj, v Budimpešto in v Petrograd, kjer obiščejo postavodajalne zbornice.

Dne 15. avgusta: Češki listi odločno zahtevajo, da se da Nemcem za njihove surovosti na Dunaju krepek odgovor v češkem deželnem zboru. Češki narodni svet je ministrskemu predsedniku brzojavil, naj ukrene vse potrebno, da bodo Čehi varni pred nemškimi nasilji. — Ruski generalni gubernator v Varšavi Skalon je prepovedal Čehom, ki so polet-

PODLISTEK.

Stric Blaž.

(Črtica iz naših krajev.)

(Valje.)

Pri belo pogrneni mizi je sedel Francnov student. Mizo si je potegnil za hišo v hladno jablanovo senco in čital. . . . Tupatam se je zadovoljno nasmajal, se zagledal v zeleno travo in si mel utrujene oči.

„Dober dan želim, gospod, oni si pa znajo pomagati, da so si tako lepo v senci napravili — kdo jim je pa dal tak šopek za mizo?“

„Sestra Micka, Blaž — ali vam ugaja?“

„Ugaja, gospod, pa kaj bi to, me menda ja ne bojo vikali — mene kočarja, ki živim ob dobrotljivosti njihovih starišev! — O, kako dobri ljudje so to! — A, če smem vprašati, v katerem mestu pa so?“

„V Mariboru, Blaž, ali ste že videli kako veliko mesto?“

„Da, gospod, Celje je tudi veliko.“

„Maribor pa je dvakrat tolik, Blaž.“

„Pa se jim prijetno zdi v mestu, gospod?“

„Prijetno, toda tukaj na deželi je še prijetneje. Tam je tako slab zrak, soparno, vroče, prašno, tukaj pa je tako sveže in prijetno . . .“

„Ali ste že dolgo v mestu, gospod?“

„Dolgo, Blaž, že par let.“

„Za kaj se pa učite, če smem vprašati?“

„Nekaj bo že, Blaž, človek sam ne ve, kam se naj obrne . . .“

„Za gospoda se učite! . . . Gospod biti je najlepše . . . Lepo življenje imajo duhovniki, mašo berejo, na spoved grejo in čitajo, drugega pa nič . . .“

„Prav imate, Blaž, toda težek je ta stan in malo jih je poklicanih, še manj pa izvoljenih . . .“

„Res, vi že veste, ko ste študirali, a mi smo nevedneži . . .“

„Ni res, Blaž, ne govorite prav . . . Priprosti ljudje vedo veliko več o življenju ko oni, ki se učijo vsega iz knjig . . .“

Nastal je kratek molk. Zamislila sta se in zagledala v oblake, ki so kakor pajčolan prepregali sinjo nebo. Obema je bilo prijetno . . .

„Ali ne verjamete, Blaž?“

„Verjamem, toda ne boš mi zameril, nekaj sem te hotel vprašati . . .“

„Le vprašajte!“

„Vidim, da si že odrasel in pameten, povej mi, nasvetuj mi, kaj mi je napraviti . . . Na stara leta pa moram biti tako sam, tako zapuščen, ali bi ne bilo dobro, če bi si dobil tovarišico, da bi mi pomagala prenašati težave? — Dvema je lažje ko jednemu.“

„Težko je, Blaž, ali že imate izbrano?“

Blaž se je globoko zamislil . . .

„Izbrano, toda nekdo mi stoji na poti in mi jo zastavlja . . .“

„Blaž, tukaj vam bom jaz težko kaj pametnega svetoval, neizkušen sem v takih rečeh . . .“

„To mi lahko poveš, če bi bilo pametno ali ne . . .“

„Moje mnenje je, da pustite to stvar — ženska je težko breme, ki si ga mož naloži, da ga mora nositi do smrti . . .“

„Pa če pride smrt kmalu?“

Student se je zamislil . . .

„Če pride pa smrt kmalu, potem vam ni treba ženske; če je prej niste rabili, niti je pogrešali, umrli bi tudi lahko brez nje . . .“

Blaž je težko zadela resnica študentovih besed . . . S sklonjeno glavo je nalahno prikimal . . .

„Se nekaj, Blaž . . . Tukaj čitam krasno povest, kako se je nek vdovec želel zopet oženiti in res se mu je posrečilo, toda namestu veselja je dobil v hišo le žalost in nesrečo . . . Prej popolnoma prost in neodvisen, se je moral sedaj pokoriti svoji ženi — dostikrat je čutil njene težke udarce . . .“

Blaž je sklonil glavo prav na prsi in premišljal . . .

„Vidim, da bo boljše, če opustim to . . . Ti si mi dobro pokazal, kaj je dobro, kaj pa ne . . . Zdaj moram pa iti, zdrav ostani!“

„Srečno Blaž — na svidenje!“

Blaž je hitro izginil za ogrom in se skoraj razjokal kakor dete, če mu mati vzame sladkor . . .

„Dober pridigar bo tole — kratko pa jedrnatno zna povedati — toda jaz ga ne bom nikdar poslušal — si je mislil Blaž ter odkorakal proti koči . . .“

Kakor močen strel iz topiča na visokem bregu, tako se je raznesla novica po vsej vasi, da se stric Blaž ženi. Stare ženske so stikale glave ter blebetale po cele ure ter obrekovale sedaj Blaža, ki je na svoja stara leta obnorel, sedaj zopet tisto, ki sa upa obesiti nanj. Priletna Sajetova Jera je bila prava živa pošta za vso vas.

„Ali že veste kaj novega,“ je vprašala kamorkoli je prišla. „Blaž se misli ženiti, zdaj na stara leta pa ženiti, ne vem kaj bi rekla . . .“

„Pusti mu veselje,“ so rekali drugi „vsak za sebe, vsak je svoje sreče kovač . . .“

li na rusko Poljsko, prirejati politične manifestacije. — Ruski zunanji minister Izvolskij odstopi in gre za poslanika v London. Londonski ruski poslanik se po da v Berlin. — Glasilo finančnega ministra Bilinskega „Die Zeit“ je objavilo članek, v katerem odkrito priznava, da so bile poražene vladne stranke in da je zmagala obstrukcija.

Dne 16. avgusta: K letošnjim cesarskim vajam se pripelje cesar Franc Jožef v Veliki Mezerič 8. septembra ob eni uri popoldne, ob peti uri popoldne se pa pripelje v avtomobilu nemški cesar Viljem. — Včeraj se je pripeljal na Dunaj finančni minister Bilinski, da se posvetuje z referenti (poročevalci) o finančnem načrtu in o proračunu. Govori se, da se namerava sedanji finančni načrt nespremenjen pustiti. — Dne 19. t. m. se vrši na Dunaju ministrski svet.

Dne 17. avgusta: V Zagrebu so se vršile včeraj zvečer demonstracije in je prišlo do spopadov med socialdemokrati in med policijo, ker je vlada prepovedala nek socialdemokratski shod. Na obeh straneh je več ranjencev. — Na Danskem so dobili novo ministrstvo. — Perzijsko ministrstvo je podalo ostavko, a se je na željo regenta izjavilo voljno, ostati tako dolgo na svojem mestu, da se snide državni zbor.

Razne novice.

Imenovanje. Gospod Franc Fink, bivši učitelj pri Sv. Urbanu nad Ptujem, zadnji čas suplent na vadnici c. kr. učiteljskega v Mariboru, je imenovan za c. in kr. monarskega učitelja v Šibeniku na šolsko ladjo „Schwarzenberg“.

Osebnost. Novoimenovani dvorni svetnik Marij prof. Attems gre za voditelja okrajnega glavarstva v Pulj.

Poštna vest. Trgovinski minister je imenoval poštne oficijala Edvarda Schench v Mariboru za poštne kontrolorja.

Javna pohvala. Častiti gospod Anton Lanjšič, župnik pri Sv. Martinu pri Vurbergu, je dobil pohvalni dekret od c. kr. osrednje komisije za ohranjanje umetnin in starin, ker je cerkvi ohranil starinsko zanimiv oltar. Čestitamo!

Iz pravosodne službe. Sodnijski nadoficijal Ivan Uanšon je premeščen od okrajnega sodišča v Konjicah k okrajnemu sodišču v Pliberk na Koroškem.

K. S. K. S. Z. je pristopilo kmetijsko bralno društvo na Ponikvi ob južni železnici.

Nedeljski počitek. V vseh odvetniških in notarskih pisarnah v Brežicah vpeljan je od 15. avgusta 1909 naprej popolni nedeljski počitek. Ob nedeljah in praznikih miruje torej vsak promet s strankami, ker ostanejo pisarne zaprte. Uradniško osebje je že dolgo pričakovalo, da se odločijo gg. šefi za ta sklep. Opravičena želja zasebnih uradnikov se je vendar enkrat izpolnila. Gospodom šefom vsa čast.

Gospodinska šola v Teharjih pri Celju. Katoliško podporno društvo v Celju, ki vzdržuje zasebno dekliško šolo šolskih sester v Celju, je kupilo v Teharjih — pol ure od Celja — posestvo Engel, ki je bilo dosedaj last dr. Schellandra, odvetnika v Trstu. Posestvo je na jako ugodnem prostoru, meri 46% oralo travnikov, njiv, hoste itd. Poleg lepe prostorne hiše so hlevi za govejo živino, novi svinjaki,

„Pa tole ni nič“ — je uporekala Jera, „to je slab vzgled ...“

„Naj bo, on že ve, kaj dela, saj je že prileten ...“

„To je ravno, da je že tako star, pa še tako ne-umem, to mi ne gre v glavo,“ je umovala Jera ...

„To ni nič, grdo je to ...“

Stirinajst dni je šlo po vasi od ust do ust in povsod se je govorilo o Blažu in njegovi nevesti ...

„Katera je ta tako srečna?“

„Dobro se bo opekla, katera ga dobi ...“

Vsa vas je pričakovala, kdaj jo popelje Blaž javno pred oltar, Blaž pa je sameval v koči, ometa-val in popravljal razpale stene, nosil drva in mislil na njo ...

Debel sneg je pokrival vso vas ... Mrzli se-vernii vetrovi so pihali in na oknih se je delal led. Blaž je sedel tesno pri mrzli peči in popravljal grablje, koše in vse, kar mu je prišlo pod roke. Temno je bilo v koči, skoraj tako temno kakor po noči ...

„Po drva si moram iti, mrzlo mi je in vsega mi je zmanjkalo — nekaj dražja si nabere v hosti, da si nekoliko ogrejem peč ...“

Pogledal je na uro in odšel ... Zima je bila huda, tako huda, kakoršne on še ne pomni ...

Včerilo se je že, ko je prinesel Blaž težko bu-taro dražja do koče ... Do smrti truden se je vle-gel na slamnato ležišče in se je oddahnil ... V pe-či je prasketal ogenj, peč pa le ni hotela biti topla. Zavijal se je v suknjo, toda tresel se je mraza ...

„Primojdunaj, da moram zmružiti v koči, če ne bo boljše ...“ Sa h gospodarju ne morem, ker je tak-šen sneg čez klanec ...

Zavil se je tesneje v suknjo, potisnil kučmo ni-že na ušesi in na pol zadremal. Ura na steni je po-časno tiktakala, kakor da čuti mraz, ki se je razširjal po koči ... Stene so bile vlažne in po stropu se je delalo ivje ...

(Konec prihodnjice.)

velik kozole, čebelnjak itd., vse v najboljšem stanju. Na tem posestvu otvori Katoliško podporno društvo letošnjo jesen, ako dobi zadostne podpore, gospodinj-sko šolo za Spodnje-Stajersko, katero bodo vodile č. šolske sestre. V zavodu bo prostora za kakih 20 deklet. To bo torej prva slovenska gospodinska šo-la na Stajerskem in Katoliškemu podpornemu društvu je le čestitati, da je pridobilo v ta namen za dober kup posestvo Engel. Ker pa bodo s to šolo združeni ogromni stroški, zato se obrača Katoliško podporno društvo do vsega slovenskega občinstva z uljudno prošnjo, da vsak po svojih močeh podpira omenjeni zavod. Blagohotni darovi za gospodinsko šolo se naj pošiljajo Katoliškemu podpornemu društvu v Celju, in se bodo imena vseh dobrotnikov ob-javila v Stajerskih slovenskih listih. Posebno prosim-mo zaupnike Katoliškega podpornega društva, da pridno nabirajo doneske za gospodinsko šolo.

Marijino Celje 13. avgusta 1909. Slovenska procesija v Marijino Celje se je letos prav lepo, da sijajno obnesla. Udeležba je bila velika; bilo je nad 700 romarjev pod vodstvom preč. gosp. kanonika Si-mon Gaberca, prof. dr. Ant. Medveda, prof. dr. Je-rovška, prof. dr. Lukmana in še več drugih gospo-dov duhovnikov. V torek, dne 10. avgusta ob ½5. uri je bil slovesen vohod v romarsko cerkev. Z veselim navdušenjem so peli romarji lavretanske litanije. G. kanonik Simon Gaberc je prvi oznanjeval v romar-ski cerkvi božjo besedo. Z gniljivim in do srca sega-jočimi besedami je proslavljal Marijo, pribežališče grešnikov. V sredo je imel slovesni govor: — „Ma-rija, pomoč kristjanov“ — gosp. prof. dr. Medved. Ne samo Slovenci, ampak tudi mnogo čeških in slova-ških romarjev je poslušalo to krasno pridigo. Po pri-digi je bila slovesna sv. maša, katero je služil g. ka-nonik Simon Gaberc. Na ta dan so tudi vsi romarji z veliko pobožnostjo sprejeli svete zakramente; ob 11. uri je bila zopet pridiga, katero je imel gosp. prof. dr. Lukman: „Marija, najlepši vzgled krščanskega življenja.“ Vse pridige so napravile globok vtis na poslušalce in mnogo romarjev je želelo imeti te pri-dige, da bi jih vzeli seboj za spomin na lepe dneve v Marijinem Celju. V sredo zvečer ob ½9. uri je bila rimska procesija okoli cerkve. Nad vse lep, ganljiv in veličasten prizor je bil, ko so romarji s svečami v rokah se zbrali pred cerkvijo in zapeli prelepo pe-sem: „Veš o Marija, moje veselje“ in potem zahvalno pesem. Glavno zaslugo, da je vse tako lepo in izbor-no vspelo, imata gosp. prof. dr. Medved in dr. Jerov-šek. Hvala njima! Marijino Celje je mednarodno sve-tišče. Tu sem romajo vsi narodi širne Avstrije; in ravno to dni je bilo na tem Marijinem svetišču zbra-ne izvanredno veliko romarjev: Slovenci, Čehi, Slo-vaki, Nemci in Ogrji. In Slovenci smejo biti zares po-nosni na te dneve v Marijinem Celju. Ne samo ma-rijino-celjsko občinstvo, ampak tudi mnogoštevilni ro-marji in tuji so občudovali pobožno obnašanje in krasno petje Slovencev. Kadarkoli so zapeli sloven-ski romarji, je vse hitelo skupaj in se divilo nad slo-venskim petjem. Nek Dunajčan, ki je poslušal petje slovenskih romarjev, je navdušeno vskliknil: „Das muss ein gutes Volk sein, das so schön singen kann.“ (Dobro ljudstvo mora biti, ki zna tako lepo peti.) Slo-venski romarji so med širnim svetom povzdignili ugled slovenskega ljudstva. V četrtek zjutraj ob treh so se poslavljali Slovenci s solzami v očeh od Marijinega oltarja in potem odpotovali domov. Bog in Marija z vami, dragi slovenski romarji! Naj bo Marija, devi-ca mogočna, vaša pomočnica proti verskim in narod-nim sovražnikom in naj Ona, katero ste tako pobož-no in goreče častili, usliši vse vaše prošnje. To vam želi in kliče: „Na evljenje drugo leto“ vaš rojak P. Blaž Seme, kaplan in slovenski spovednik v Mariji-nem Celju.

Veliki sestanek slov. kat. narodnega dijaštva v Ljubljani. Slov. kat. narodno dijaštvo priredi letos svoj glavni sestanek v Ljubljani v dneh 30. in 31. velikega srpana ter 1. kimavca in vabi nanj vse svo-je prijatelje in somišljenike. Spored mu je: V pon-deljek dne 30. vel. srpana: Ob ½3. uri popoldne zbo-rovanje znanstvenih odsekov akad. društev „Danice“ in „Zarje“ v mali dvorani hotela Union. Nato občni zbor Leonove družbe. Ob 7. uri zvečer pozdravni ve-čer v veliki dvorani hotela Union. V torek, dne 31. ve-likega srpana: Ob 8. uri zjutraj sv. maša v stolnici. Po sv. maši občni zbor Slovenske dijaške zveze v veliki dvorani hotela Union. Od 2.—4. popoldne zbo-rovanje organizacijskih odsekov akad. društev Da-nice in Zarje. Ob 4. uri popoldne nadaljevanje ob-čnega zbora S. D. Z. Naše obrambno delo. (Ref. cand. iur. A. Grizek, Zarja.) Ob 8. uri zvečer pri-jateljski sestanek gg. starešin akademskih društev Danice in Zarje. V sredo dne 1. kimavca: Ob 8. uri zjutraj sv. maša v stolnici. Nato zborovanje v veli-ki dvorani hotela Union: 1. Slovensko vseučilišče in Jugoslovani. (Ref. phil. I. Mazovec, Danica.) 2. Pro-fanna in teološka znanost. (Ref. theol. I. Omahen, Ljubljana.) Ob 3. uri popoldne: 3. Zgodovina naše ljudske izobrazbe. (Ref. cand. iur. F. Kovač, Zarja.) 4. Dijaštvo in socialno delo. (Ref. cand. iur. A. Ve-ble, Danica.) Ob 7. uri zvečer komerz v veliki dvo-rani hotela Union. Pri pozdravnem večeru in komer-zu sodeluje Slovensko glasbeno društvo „Ljubljana“. Dijaki, ki se nameravajo sestanka udeležiti in ref-lektirajo na to, da jim pripravljajni odbor preskrbi stanovanja, naj pošljejo nenučdoma priglasbe na na-slov: Stanko Mašič, stud. iur. Ljubljana. Zaloka-jeva ulica 10. Ker hoče pripravljajni odbor preskr-

beti tudi skupne obede, naj vsakdo tudi javi, ali se hoče teh udeležiti. — Po sestanku se vrši pri Sv. Joštu nad Kranjem socialni tečaj za dijake. Trajal bo od 2. kimavca popoldne do 4. kimavca dopolu-dne. Vodila ga bosta gg. dr. Jan. Evg. Krek in prof. Evg. Jarc. Oglase zanj sprejema zgoraj imenovani.

Sestanek slov. kat. nar. abiturientov bo 28. in 29. avgusta na Vrhniki na Kranjskem. Spo-red: Otvoritev sestanka v Katol. domu. Nato pred-a-vanja: 1. Avtoriteta in svoboda pri vzgoji. (Vertovec Al., Gorica.) 2. Kat. narodni dijak in demokratična misel. (Leskovec Iv., Kranj.) 3. Naše dijaštvo in umet-nost. (Gabrovšek Fran., Ljubljana.) 4. O praktičnem krščanstvu. (Lukman Fran., Maribor.) V nedeljo, dne 29. avgusta ob pol 8. uri zjutraj: Skupna sv. maša v cerkvi sv. Pavla. Po maši izlet v okolico. Ob 4. uri popoldan igra: Ant. Medvedov „Črnošole“. Po igri prosta zabava na vrtu. Tovariši! Pripihljala nam je svoboda, ki smo si jo želeli dolgo vrsto let, ki se nam je že naprej smehljala in se nam še smehlja. V tej komaj porojeni svobodi se bomo ločili od sred-njih šol, šli bomo v življenje, kamor se bo komu pot odprla. Toda, predno se razidemo, pohitimo še vsi, ki nas družijo ista misel, na svoj sestanek na lepo Vr-hniko. To naj nam bo mejnik v študijah in ta sestan-ek naj nam da veselja in navdušenja za prihod-njost. Tudi tebi slavno slovensko občinstvo, ki se za-nimaš za vsak korak katol. nar. dijaka, ki mu ved-no stojiš ob strani, tudi tebi naj velja to vabilo! Tu-đi ti priđi, da se seznanimo in navdušimo skupno za delo krščansko, in poglej četo naraščanja, ki ima napisano na svojem praporu: „Z Bogom za naroč!“

Nadvojvoda Jožef Ferdinand in Peter Fer-dinand v zrakoplovu. V ponedeljek, dne 9. t. m., sta se vzdignila v Celovec ob 8. uri zjutraj z zrakoplo-vom nadvojvodi Jožef Ferdinand in Peter Ferdinand. Nameravala sta preleteti Karavanke, veter je pa za-nesel zrakoplov ob Dravi proti Spodnjemu Dravbur-gu. Zrakoplov sta spremljala na avtomobilih gospo-da baron Gutmanstall in Koutnik, ki sta se peljala proti Karavankam. Ker je pa veter gnal zrakoplov le na Stajersko, sta se nadvojvodi spustila v Vuze-nici ob pol 4. uri popoldne na zemljo. Ob istem času sta bila na mestu tudi že avtomobila. Ker je bilo v zrakoplovu še dovolj plina, so poizkusili še eno vo-žnjo. V zrakoplov je stopil g. baron Gutmanstall z gos-po, nadvojvodi pa sta zasledovala zrakoplov v avtomobilu gosp. Gutmanstalla. Ob ½4. uri se je spustil zrakoplov zopet doli pri Rušah. Avtomobilo-ma se je posrečilo dospeti v Ruše, še predno se je spustil zrakoplov na tla. Obekrat se je spustil zra-koplov na zemljo na desnem bregu Drave, avtomobil pa sta vozila po cesti na levem bregu. Zato so morali obekrat prepeljati avtomobila črez Dravo z brodom. V Rušah so zrakoplov spravili v zaboj in ga poslali po železnici naprej. Oba nadvojvodi in spremljevalci so se peljali z avtomobilom nazaj v Celovec, kamor so dospeli ob 11. uri ponoči. Nadvojvo-di sta bila z vožnjo zadovoljna in sta obljubila, da povzameta iz Celovca v ne dolgem času drugo vo-žnjo.

Vojaško oskrbovališče bo kupovalo od 20. av-gusta naprej vsak dan od 6. do 11. ure popoldne: 200 stotov pšenice, 900 stotov rži, 2950 stotov ovs, 1900 stotov sena, 1750 stotov slame za nasteljo in 1350 stotov slame za postelje. Vsa bližnja pojasnila in pogoje daje omenjeno vojaško oskrbovališče ust-meno in pismeno.

Naše gospodarsko delo. „Narodni List“ pri-naša dopis o posojilnici v Slovenjgradcu in Maren-bergu, v katerem v pozni velikega preroka preroku-je, da bodo pri teh posojilnicah zgubili liberalni in klerikalni kmetje vse, kar imajo. Prijemimo le, da do sedaj še nikdo ni izgubil niti vinarja in tudi v bodoče ne bo. Če bi pa mi hoteli igrati ulogo pre-roka, bi lahko isto, kar prerokuje dobro znani po-litični zadrugar o naših zavodih, z večjo gotovostjo prerokovali o Narodni založbi, Lastnem Domu v Ce-lju, posojilnicah v Sošanju, Brežicah, Slovenski Bi-strici in mnogo drugih. Če pa gospodje okrog „Nar. Lista“ smatrajo take lažnjive novice za umestne in neobhodno potrebne za okrepitev slovenskega življa v narodno ogroženih krajih, potem pa je v tej smeri naprej, saj bodete v prvi vrsti otežkočili stališče — svojih lastnih pristašev v mestih in trgih, nam pa ne škodovali, temveč se koristili.

Voli in dr. Ploj. Plojev list „Sloga“ napada dr. Susteršiča, ker kranjska „Gospodarska zveza“, pri kateri pa ima dr. Susteršič ravno tako malo go-voriti kakor dr. Ploj, kupuje vole, s katerimi oskrbu-je vojaštvo v Pulju, tudi na Ogrskem. Ploj in že vsak politični otrok pa ve, da „Gospodarska zveza“ mora po kvotnem ključu nakupovati vole tudi na Hrvat-skem in Ogrskem, ker je dobava za vojaška živila med obema državama polovicama po tem ključu dogo-vorjena in nazadnje tudi opravičena. Dr. Ploj dobro ve za ta ključ, v državnem zboru tudi nikdar ni pro-ti temu protestiral, a njegov list piše proti njegove-mu prepričanju, da bega ljudi in goji sovraštvo proti krščanskim slovenskim kmečkim strankam.

Kako razumevajo liberalci svobodno misel. Dne 11. t. m. je umrl v Barcelonski bolnišnici kot žrtev svobodomiselnosti pater Martino. Po liberalcih nahujskano barcelonsko ljudstvo je napad-lo reveža in ga grozno mučilo. Iztaknili so mu obe oči. Da ne čujejo bolestin njegovih vzklikov, so mu zašili usta. Ne dovolj muk! Krvočno liberalci so mu odsekali vseh pet prstov na desni roki. A ni